Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. sausio 26 d.*

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Karteliai — Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos vonios kambario įrangos rinka — Pardavimo kainų derinimas ir keitimasis neskelbtina komercine informacija — Pareiga motyvuoti“

Byloje C-613/13 P

dėl 2013 m. lapkričio 26 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Komisija, atstovaujama F. Castillo de la Torre, F. Ronkes Agerbeek ir J. Norris-Usher, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Keramag Keramische Werke GmbH, ankstesnis pavadinimas *Keramag Keramische Werke AG*, įsteigtai Ratingene (Vokietija),

Koralle Sanitärprodukte GmbH, įsteigtai Flote (Vokietija),

Koninklijke Sphinx BV, įsteigtai Mastrichte (Nyderlandai),

Allia SAS, įsteigta Avone (Prancūzija),

Produits Céramiques de Touraine SA, įsteigtai Selyje prie Šero (Prancūzija),

Pozzi Ginori SpA, įsteigtai Milane (Italija),

Sanitec Europe Oy, įsteigtai Helsinkyje (Suomija),

atstovaujamoms baristerio J. Killick, advokato P. Lindfelt ir *Rechtsanwalt* K. Struckmann,

ieškovėms pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, teisėjai M. Berger, E. Levits, S. Rodin (pranešėjas) ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Wathelet,

* * Proceso kalba: anglų.

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. rugsėjo 10 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2015 m. lapkričio 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniame skunde Europos Komisija prašo panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, toliau – skundžiamas sprendimas), kiek tuo sprendimu Bendrasis Teismas iš dalies panaikino 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimą C (2010) 4185 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39092 – Vonios kambario įranga) (toliau – ginčijamas sprendimas).

2 Priešpriešiniame apeliaciniame skunde *Keramag Keramische Werke GmbH*, ankstesnis pavadinimas *Keramag Keramische Werke AG*, *Koralle Sanitärprodukte GmbH*, *Koninklijke Sphinx BV*, *Allia SAS*, *Produits Céramiques de Touraine SA*, *Pozzi Ginori SpA* ir *Sanitec Europe Oy* (toliau – ieškovės pirmojoje instancijoje) prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek tuo sprendimu Bendrasis Teismas atmetė jų prašymą panaikinti ginčijamą sprendimą dėl jų dalyvavimo darant konkurencijos taisyklių pažeidimą Italijos vonios kambario įrangos rinkoje.

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

3 Ginčo aplinkybės nurodytos skundžiamo sprendimo 1–26 punktuose ir jas galima apibendrinti, kaip nurodyta toliau.

4 Ginčijamame sprendime Komisija konstatavo SESV 101 straipsnio 1 dalies ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3, toliau – EEE susitarimas) 53 straipsnio pažeidimą vonios kambario įrangos sektoriuje. Šis pažeidimas, kurį darė 17 įmonių, tęsėsi įvairiais laikotarpiais nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. ir tai buvo visuma antikonkurencinių susitarimų arba suderintų veiksmų Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijose.

5 2004 m. liepos 15 d. *Masco Corp.* ir jos dukterinės bendrovės, tarp kurių yra *Hansgrohe AG*, gaminanti santechninės armatūros prekes, ir *Hüppe GmbH*, gaminanti dušo uždangas, informavo Komisiją, kad vonios kambario įrangos sektoriuje egzistuoja kartelis, ir paprašė jas atleisti nuo baudų pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3, toliau – 2002 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo) arba, jei šis prašymas nebūtų patenkintas, sumažinti baudas, kurios joms gali būti skirtos. 2005 m. kovo 2 d. Komisija priėmė sąlyginį sprendimą atleisti *Masco Corp.* nuo baudos.

6 2004 m. lapkričio 9 ir 10 d. Komisija atliko iš anksto nenumatytus patikrinimus įvairių bendrovių ir nacionalinių profesinių asociacijų, veikiančių vonios kambario įrangos srityje, patalpose. Komisija 2005 m. lapkričio 15 d.–2006 m. gegužės 16 d. išsiuntė minėtoms bendrovėms ir asociacijoms, įskaitant kai kurias ieškoves byloje T-379/10, prašymus pateikti informacijos, o 2007 m. kovo 26 d. priėmė pranešimą apie kaltinimus ir jį taip pat joms įteikė. 2004 m. lapkričio 15 d.–2006 m. sausio 20 d. kai kurios įmonės, tarp kurių nebuvo ieškovių pirmojoje instancijoje, paprašė atleisti nuo baudų arba sumažinti jų dydį.

7 Po 2007 m. lapkričio 12–14 d. posėdžio, kuriame dalyvavo ieškovė byloje T-381/10, kai 2009 m. liepos 9 d. kelioms bendrovėms, tarp kurių buvo kai kurios ieškovės byloje T-379/10 ir ieškovė byloje T-381/10, jau buvo išsiųstas raštas, raginantis atkreipti jų dėmesį į tam tikrus įrodymus, kuriais Komisija ketino remtis priimdama galutinį sprendimą, ir kai 2009 m. birželio 19 d.–2010 m. kovo 8 d. kelioms bendrovėms, tarp kurių buvo kai kurios ieškovės byloje T-379/10 ir ieškovė byloje T-381/10, buvo išsiųsti prašymai pateikti papildomos informacijos, Komisija 2010 m. birželio 23 d. priėmė ginčijamą sprendimą.

8 Ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad konstatuotą pažeidimą visų pirma sudarė vonios kambario įrangos gamintojų vykdomas kasmetinio kainų kėlimo ir kitų tarifų nustatymo elementų koordinavimas per reguliarius nacionalinių profesinių asociacijų susitikimus, antra, kainų nustatymas ar derinimas dėl konkrečių aplinkybių, kaip antai žaliavų kainų augimo, euro įvedimo, taip pat mokesčių už kelius įvedimo, ir, trečia, neskelbtinos komercinės informacijos atskleidimas ir keitimasis ja. Šis elgesys atitiko pasikartojantį modelį šešiose valstybėse narėse, dėl kurių Komisija atliko tyrimą Kainos vonios kambario įrangos sektoriuje buvo nustatomos kasmet, konkrečiai kalbant, gamintojai nustatydavo kainoraščius, kurie paprastai galiodavo vienus metus ir kuriais buvo remiamasi esant komerciniams santykiams su didmenininkais.

9 Komisija taip pat konstatavo pirma aprašytą elgesį, kuris buvo bendro plano riboti konkurenciją tarp ginčijamo sprendimo adresačių dalis ir turėjo vieno bei tęstinio pažeidimo požymių, apimantį tris prekių pogrupius, t. y. santechninės armatūros prekes, dušo uždangas ir jų priedus, taip pat keramikos prekes (toliau – trys prekių pogrupiai), ir Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijas. Dėl kartelio organizavimo Komisija nurodė, kad egzistuoja nacionalinės profesinės asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė visus tris prekių pogrupius, kurias pavadino „koordinavimo organizacijomis“, nacionalinės profesinės asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė bent du iš trijų prekių pogrupių, jos pavadintos „daugiaprekėmis asociacijomis“, ir specializuotos asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė vieną iš trijų prekių pogrupių. Galiausiai ji konstatavo, kad buvo centrinė įmonių grupė, kuri dalyvavo kartelyje skirtingose valstybėse narėse per koordinavimo organizacijas ir daugiaprekes asociacijas.

10 Ieškovės byloje T-379/10, konkrečiai *Keramag Keramische Werke*, *Koninklijke Sphinx*, *Allia*, *Produits Céramiques de Touraine* ir *Pozzi Ginori*, gamino keramikos gaminius, o *Koralle Sanitärprodukte* – dušo uždangas. Klostantis inkriminuojamoms faktinėms aplinkybėms, visos ieškovės byloje T-379/10 buvo *Sanitec Europe*, ieškovės byloje T-381/10, kuri taip pat yra ginčijamo sprendimo adresatė, dukterinės bendrovės. Ginčijamame sprendime Komisija bendrai kaip „Sanitec“ vadino *Sanitec Europe*, *Allia* ir jos dukterines bendroves, *Keramag Keramische Werke* ir jos dukterines bendroves, *Koninklijke Sphinx* ir *Pozzi Ginori*. Visu dalyvavimo darant inkriminuojamą pažeidimą laikotarpiu *Sanitec Europe* dukterinės bendrovės buvo šių vonios kambario įrangos gamintojų nacionalinių profesinių asociacijų narės: Belgijoje – *Vitreous China-group*, Vokietijoje – *IndustrieForum Sanitär*, ankstesnis pavadinimas *Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie* (toliau – IFS), *Arbeitskreis Baden und Duschen* ir *Fachverband Sanitärkeramische Industrie*, Prancūzijoje – *Association française des industries de céramique sanitaire* (toliau – AFICS), Italijoje – asociacijos *Michelangelo*, Nyderlanduose – *Sanitair Fabrikanten Platform* ir *Stichting Verwarming en Sanitair*, Austrijoje – *Arbeitskreis Sanitärindustrie*.

11 Dėl ieškovių pirmojoje instancijoje dalyvavimo darant nustatytą pažeidimą Komisija konstatavo: kadangi *Sanitec Europe* per savo nacionalines dukterines bendroves joms inkriminuojamo pažeidimo laikotarpiu dalyvavo slaptuose *IndustrieForum Sanitär*, *Arbeitskreis Sanitärindustrie*, *Sanitair Fabrikanten Platform* ir *la Stichting Verwarming en Sanitair* susitikimuose ir asociacijos *Michelangelo* susitikimuose (kiti šių organizacijų ir asociacijos nariai veikė keliose valstybėse narėse, su kuriomis susijęs ginčijamas sprendimas), ieškovės pirmojoje instancijoje priklausė centrinei įmonių grupei ir žinojo arba turėjo pagrįstai žinoti, kad, viena vertus, nustatytas pažeidimas susijęs bent jau su trimis prekių pogrupiais ir, kita vertus, šio pažeidimo geografinė aprėptis yra plati, nes apima šešių valstybių narių teritoriją.

12 Apskaičiuodama kiekvienai įmonei skirtos baudos dydį Komisija rėmėsi pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairėmis (OL C 210, 2006, p. 2). Komisija nustatė bazinį baudos dydį ir nurodė, kad tas apskaičiavimas kiekvienai įmonei pagrįstas jos pardavimo apimtimi kiekvienoje valstybėje narėje, padauginus iš tiek metų, kiek ji dalyvavo darant nustatytą pažeidimą kiekvienoje valstybėje narėje dėl atitinkamo prekių pogrupio; taigi buvo atsižvelgta į tai, kad kai kurios įmonės vykdė veiklą tik kai kuriose valstybėse narėse arba tik su vienu iš trijų prekių pogrupių.

13 Kalbant apie pažeidimo sunkumą, pažymėtina, kad Komisija nustatė 15 % koeficientą, atsižvelgdama į keturis minėto pažeidimo vertinimo kriterijus, būtent į inkriminuojamų veiksmų pobūdį, bendras rinkos dalis, geografinę pažeidimo aprėptį ir jo įgyvendinimą. Be to, ji nustatė atsižvelgiant į pažeidimo trukmę taikytiną dauginimo koeficientą: 4,33 *Keramag Keramische Werke* ir Vokietijai, atitinkantį ketverių metų ir keturių mėnesių dalyvavimą darant pažeidimą, 10 *Keramag Keramische Werke* ir Austrijai, atitinkantį dešimties metų dalyvavimą darant pažeidimą, 3 *Keramag Keramische Werke* ir Belgijai, atitinkantį trejų metų dalyvavimą darant pažeidimą, 8,75 *Koralle Sanitärprodukte*, atitinkantį aštuonerių metų ir dešimties mėnesių dalyvavimą darant pažeidimą, 3 *Koninklijke Sphinx* ir Belgijai, atitinkantį trejų metų dalyvavimą darant pažeidimą, 0,66 *Allia* ir Prancūzijai, atitinkantį aštuonių mėnesių dalyvavimą darant pažeidimą, 0,66 *Produits Céramiques de Touraine* ir Prancūzijai, atitinkantį aštuonių mėnesių dalyvavimą darant pažeidimą, ir 5,33 *Pozzi Ginori*, atitinkantį penkerių metų ir keturių mėnesių dalyvavimą darant pažeidimą. Galiausiai siekdama atgrasyti atitinkamas įmones nuo dalyvavimo slaptuose susitarimuose, kurie yra ginčijamo sprendimo dalykas, ji nusprendė padidinti bazinį baudos dydį ir pridėti papildomą 15 % sumą.

14 Nustačiusi bazinį dydį Komisija išnagrinėjo, ar yra sunkinančių arba lengvinančių aplinkybių, kuriomis būtų galima pagrįsti bazinio dydžio patikslinimą. Ji nenustatė jokių ieškovių pirmojoje instancijoje atsakomybę sunkinančių ar lengvinančių aplinkybių ir, pritaikius 10 % apyvartos viršutinę ribą, ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje ieškovėms pirmojoje instancijoje skirtos baudos dydis buvo 57 690 000 EUR.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

15 2010 m. rugsėjo 8 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo du ieškovių pirmojoje instancijoje ieškinius, kuriais jos prašė panaikinti ginčijamą sprendimą; byloje T-379/10 jos nurodė septynis ieškinio pagrindus, o byloje T-381/10 – devynis ieškinio pagrindus.

16 2010 m. gruodžio 16 d. Bendrasis Teismas nusprendė sujungti minėtas bylas, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė proceso dalis, o 2012 m. kovo 23 d. – kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.

17 Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas atmetė daugumą ieškovių pirmojoje instancijoje pagrindų, tačiau, septyniems byloje T-379/10 nurodytiems ieškinio pagrindams esant iš esmės tapatiems penkiems pirmiesiems bei aštuntajam ir devintajam byloje T-381/10 nurodytiems ieškinio pagrindams ir Bendrajam Teismui perteikus pagrindus tokia tvarka, kaip jie nurodyti pastarojoje byloje, pripažino pagrįstomis ieškovių pagrindinėje byloje trečiojo pagrindo pirmą ir trečią dalis. Konstatavęs, jog Komisija neteisingai nusprendė, viena vertus, kad *Allia* ir *Produits Céramiques de Touraine* dalyvavo darant nagrinėjamą pažeidimą, ir, kita vertus, kad *Pozzi Ginori* dalyvavo darant šį pažeidimą nuo 1996 m. kovo 10 d. iki 2001 m. rugsėjo 14 d., nes pastarosios bendrovės dalyvavimas buvo pakankamai teisiškai įrodytas tik nuo 1996 m. gegužės 14 d. iki 2001 m. kovo 9 d., Bendrasis Teismas panaikino atitinkamą ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalies 6 punkto dalį.

18 Kiek tai susiję su baudų sumažinimu, Bendrasis Teismas, atsižvelgęs į tai, kad iš dalies pripažintas pagrįstu ieškovių pirmojoje instancijoje nurodytas trečiasis pagrindas, panaikino ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 7 dalį, kurioje nustatytas ieškovėms pirmojoje instancijoje skirtos baudos dydis, kiek jis viršija 50 580 701 EUR.

Šalių reikalavimai

Apeliacinis skundas

19 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 punktą, kiek juo panaikintas ginčijamo sprendimo 1 straipsnis, kiek jis susijęs su įvykiais AFICS viduje ir su *Allia*, *Produits Céramiques de Touraine* ir *Sanitec Europe* atsakomybe dėl minėtų įvykių,

— panaikinti visą skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą,

— jei Teisingumo Teismas pats priimtų galutinį sprendimą šioje byloje, atmesti ieškinį dėl panaikinimo, taip pat, kiek jis susijęs su įvykiais AFICS viduje, ir atkurti *Allia*, *Produits Céramique de Touraine* ir *Sanitec Europe* skirtas baudas ir

— bet kuriuo atveju priteisti iš ieškovių pirmojoje instancijoje bylinėjimosi apeliaciniame procese išlaidas; jei Teisingumo Teismas nuspręstų priimti galutinį sprendimą dėl ieškinio dėl panaikinimo, iš jų taip pat priteisti bylinėjimosi pirmojoje instancijoje išlaidas.

20 Ieškovės pirmojoje instancijoje Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą kaip nepriimtiną ir nepagrįstą ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Priešpriešinis apeliacinis skundas

21 Ieškovės pirmojoje instancijoje Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 ir 3 punktus, kiek tame sprendime Bendrasis Teismas atmetė pirmojoje instancijoje nurodyto penktojo pagrindo antrą dalį, susijusią su tuo, kad 2007 m. kovo 26 d. pranešime apie kaltinimus tinkamai neišdėstyti *Pozzi Ginori* ir *Sanitec Europe* pateikti kaltinimai dėl Italijos,

— panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 punktą, kiek jame Komisija konstatavo, kad *Sanitec Europe* ir *Pozzi Ginori* dalyvavo darant pažeidimą Italijos rinkoje, arba subsidiariai panaikinti minėtą punktą, kiek jame Komisija konstatavo, kad *Sanitec Europe* ir *Pozzi Ginori* dalyvavo darant tokį pažeidimą kitu laikotarpiu nei nuo 2000 m. gegužės 12 d. iki 2001 m. kovo 9 d.,

— panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 7 dalies a ir f punktus arba susbsidiariai sumažinti šiuose punktuose vienai *Sanitec Europe* ir solidariai su *Pozzi Ginori* skirtas baudas,

— subsidiariai grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad jis priimtų sprendimą, atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo sprendimą,

— nurodyti Komisijai padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jos priteisti jų bylinėjimosi Teisingumo Teisme išlaidas, taip pat atitinkamą jų bylinėjimosi Bendrajame Teisme išlaidų dalį.

22 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti priešpriešinį apeliacinį skundą kaip nepriimtiną ir (arba) nepagrįstą ir

— priteisti iš ieškovių pirmojoje instancijoje bylinėjimosi išlaidas.

Dėl pagrindinio apeliacinio skundo

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo

23 Nurodydama apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą, kurį sudaro penkios dalys, susijusios su skundžiamo sprendimo 112–121 punktais, Komisija teigia, kad Bendrasis Teismas pažeidė pareigą motyvuoti ir padarė kelias teisės klaidas, kai vertino su nagrinėjamu pažeidimu susijusius įrodymus.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmos dalies

– Šalių argumentai

24 Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmoje dalyje Komisija tvirtina, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai konstatavo, kad siekiant patvirtinti įrodymą – nagrinėjamu atveju *American Standard Inc.* (toliau – *Ideal Standard*) pareiškimą, padarytą teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti – reikia įrodymo, patvirtinančio kainų derinimą per 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimą. Komisijos teigimu, patvirtinimo reikalavimu siekiama patikrinti įrodymo patikimumą. Reikalaudamas, kad įrodymas būtų būtinai patvirtintas antru dokumentu ir netikrindamas, ar vienas įrodymas gali būti patikimas, Bendrasis Teismas patvirtinimo reikalavimą aiškino pernelyg siaurai ir pažeidė laisvo įrodymų vertinimo principą.

25 Ieškovės pirmojoje instancijoje teigia, kad apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis yra nepriimtina, nes, pirma, Komisija Teisingumo Teismo prašo atlikti kontrolę dėl Bendrojo Teismo išvadų, susijusių su *Ideal Standard* prašymo atleisti nuo baudos arba ją sumažinti patvirtinimu ir patikimumu, ir, antra, Bendrajam Teismui nebuvo pateikta įrodymų, susijusių su pareiškimo, padaryto teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, patikimumu, net jei nėra patvirtinimo pateikiant antrą įrodymą. Bet kuriuo atveju jos tvirtina, jog iš teismo praktikos nematyti, kad pareiškimas, padarytas teikiant prašymą atleisti nuo baudos ar ją sumažinti, gali būti toks patikimas, kad nereikėtų patvirtinti nė vieno iš jo elementų.

– Teisingumo Teismo vertinimas

26 Reikia priminti, kad Bendrojo Teismo atliktas bylos medžiagoje esančių dokumentų įrodomosios galios vertinimas, išskyrus įrodinėjimo naštą ir įrodymų pateikimą reglamentuojančių taisyklių nesilaikymo ir šių įrodymų iškraipymo atvejus, negali būti ginčijamas Teisingumo Teisme (2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Siemens / Komisija*, C-239/11 P, C-489/11 P ir C-498/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:866, 129 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

27 Tačiau tai, ar Bendrasis Teismas laikėsi įrodinėjimo naštą ir įrodymų pateikimą reglamentuojančių taisyklių, kai nagrinėjo įrodymus, kuriuos Komisija pateikė grįsdama Sąjungos konkurencijos teisės normų pažeidimo egzistavimą, yra teisės klausimas, kuris gali būti keliamas paduodant apeliacinį skundą (2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Siemens / Komisija*, C-239/11 P, C-489/11 P ir C-498/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:866, 130 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

28 Kaip skundžiamo sprendimo 105 punkte nurodė Bendrasis Teismas, kaltinamos įmonės pareiškimas dėl jos dalyvavimo kartelyje, kurio tikrumas ginčijamas daugelio kitų kaltinamų įmonių, negali būti laikomas pakankamu tų kitų įmonių padaryto pažeidimo įrodymu, jeigu nėra pagrįstas kitais įrodymais; žinoma, reikalaujamas patvirtinimo kitais įrodymais lygis gali būti žemesnis, atsižvelgiant į atitinkamų pareiškimų patikimumą (taip pat žr. 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Siemens / Komisija*, C-239/11 P, C-489/11 P ir C-498/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:866, 135 punktą).

29 Skundžiamo sprendimo 117 ir 118 punktuose Bendrasis Teismas tik pritaikė šią teismo praktikoje nustatytą taisyklę, kai, konstatavęs, jog *Ideal Standard* pareiškimai, padaryti teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, yra ginčijami, nusprendė, kad vien šie pareiškimai dėl to negali būti pakankamas per 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimą vykusių diskusijų antikonkurencinio pobūdžio įrodymas.

30 Taigi Komisijos argumentai, susiję su pernelyg siauru patvirtinimo reikalavimo aiškinimu, yra nepagrįsti.

31 Kalbant apie Komisijos argumentus, kuriais siekiama ginčyti Bendrojo Teismo išvadą, padarytą nagrinėjant įrodymus, t. y. patikimumą ir įrodomąją dalį, kurią Bendrasis Teismas suteikė *Ideal Standard* pareiškimams, padarytiems pateikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, pažymėtina, kad pagal šio sprendimo 26 punkte nurodytą teismo praktiką šie argumentai yra nepriimtini apeliacinio skundo stadijoje, nes Komisija nenurodė ir neįrodė akivaizdaus faktinių aplinkybių ar įrodymų iškraipymo.

32 Taigi apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįsta.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antros dalies

– Šalių argumentai

33 Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antroje dalyje Komisija tvirtina, jog Bendrasis Teismas, klaidingai konstatavęs, kad *Ideal Standard* pareiškimas turi būti patvirtintas pateikiant kitų įrodymų, nepagrįstai neišnagrinėjo *Roca SARL* (toliau – *Roca*) pareiškimo, pateikto kartu su prašymu atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, įrodomosios galios ir tik pateikė nuorodą į ginčijamo sprendimo dalį, kurioje apibendrintas *Roca* atsakymas į 2007 m. kovo 26 d. pranešimą apie kaltinimus. Viena vertus, šis atsakymas net nėra pridėtas prie bylos medžiagos; kita vertus, byloje, kurioje priimtas 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimas *Roca / Komisija* (T-412/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:444) ir prie kurios medžiagos buvo pridėtas šis atsakymas, Bendrasis Teismas padarė visiškai priešingą išvadą. Be to, lygiagrečiose bylose, kurioje priimti 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimas *Villeroy & Boch Austria ir kt. / Komisija* (T-373/10, T-374/10, T-382/10 ir T-402/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:455) ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimas *Duravit ir kt. / Komisija* (T-364/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:477), Bendrasis Teismas teisingai konstatavo, kad pareiškimą, padarytą teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, gali patvirtinti kitas pareiškimas, ir padarė išvadą, kad *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimai patvirtina vienas kitą, bent jau kiek tai susiję su žemos klasės prekėmis.

34 Taigi, pirma, skundžiamas sprendimas nepakankamai motyvuotas, nes Bendrasis Teismas nenagrinėjo *Roca* pareiškimo, padaryto teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, įrodomosios galios ir, užuot atlikęs šį nagrinėjimą, be konteksto paminėjo *Roca* atsakymą į 2007 m. kovo 26 d. pranešimą apie kaltinimus, kaip antai apibendrintą ginčijamame sprendime. Antra, Bendrasis Teismas panaikino ginčijamo sprendimo dalį, remdamasis bylos medžiagoje nesančiu dokumentu. Trečia, aiškinant *Roca* atsakymą iškraipyti įrodymai, kaip tai patvirtina minėtų įrodymų aiškinimas minėtose trijose lygiagrečiose bylose. Ketvirta, skundžiamo sprendimo 120 punkte pateiktas Bendrojo Teismo tvirtinimas, kad pareiškimas, padarytas teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, negali patvirtinti kito pareiškimo, yra teisiškai klaidingas.

35 Ieškovės pirmojoje instancijoje atsikerta, kad apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis yra nepriimtina ir bet kuriuo atveju nepagrįsta. Iš tiesų, kadangi *Roca* pareiškimų, padarytų per atleidimo nuo baudos arba jos sumažinimo procedūrą, nebuvo Bendrojo Teismo bylos medžiagoje, jo negalima kaltinti rėmusis tik atitinkamomis ginčijamo sprendimo konstatuojamosiomis dalimis. Kiek tai susiję su *Roca* atsakymu į 2007 m. kovo 26 d. pranešimą apie kaltinimus, Bendrasis Teismas nesuklydo, kai rėmėsi atitinkamomis ginčijamo sprendimo dalimis, nurodytomis ieškovių pirmojoje instancijoje. Galiausiai ieškovės pirmojoje instancijoje tvirtina, kad įrodymai nebuvo iškraipyti, nes tai buvo skirtingi įrodymai, kurie skirtingose bylose nagrinėti skirtingai.

– Teisingumo Teismo vertinimas

36 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad šioje byloje Komisija nurodo, pirma, nepakankamą skundžiamo sprendimo motyvavimą, antra, negalėjimą Bendrajam Teismui iš dalies panaikinti ginčijamą sprendimą remiantis bylos medžiagoje nepateiktu dokumentu, trečia, įrodymų iškraipymą ir, ketvirta, klaidą taikant įrodinėjimo taisykles. Taigi, priešingai, nei tvirtina ieškovės pirmojoje instancijoje, Komisija ne tik ginčija Bendrojo Teismo atlikto faktinių aplinkybių vertinimą ar pakartoja jam pateiktus argumentus. Todėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis yra priimtina.

37 Kalbant apie jos pagrįstumą, pažymėtina, kad visų pirma, kaip jau nurodyta šio sprendimo 26 punkte, tik Bendrasis Teismas yra kompetentingas konstatuoti ir vertinti reikšmingas faktines aplinkybes, taip pat įrodymus, išskyrus atvejus, kai šios faktinės aplinkybės ar šie įrodymai iškraipomi.

38 Be to, pagal nusistovėjusią teismo praktiką Sąjungos teismas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes ir vadovaudamasis Procedūros reglamento nuostatomis dėl tyrimo priemonių, turi nuspręsti, ar reikia pateikti tam tikrą dokumentą. Kiek tai susiję su Bendruoju Teismu, iš skundžiamo sprendimo priėmimo momentu taikytinos redakcijos jo Procedūros reglamento 49 straipsnio ir 65 straipsnio b punkto nuostatų matyti, kad prašymas pateikti bet kokį su byla susijusį dokumentą yra viena iš tyrimo priemonių, kurias Bendrasis Teismas gali taikyti bet kuriuo proceso etapu (šiuo klausimu žr. 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Salzgitter / Komisija*, C-182/99 P, EU:C:2003:526, 41 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką; 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Aristrain / Komisija*, C-196/99 P, EU:C:2003:529, 67 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką; 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Ensidesa / Komisija*, C-198/99 P, EU:C:2003:530, 28 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką ir 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Corus UK / Komisija*, C-199/99 P, EU:C:2003:531, 67 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

39 Galiausiai pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, nors iš Bendrojo Teismo negali būti reikalaujama aiškiai motyvuoti savo vertinimų dėl kiekvieno jam pateikto įrodymo, be kita ko, kai jis mano, kad jie nėra svarbūs ar reikšmingi bylai išspręsti, jis turi paisyti pareigos laikytis bendrųjų principų ir procesinių taisyklių dėl įrodinėjimo naštos ir įrodymų teikimo, taip pat šių neiškraipyti (šiuo klausimu žr. 2000 m. birželio 15 d. Sprendimo *Dorsch Consult / Taryba ir Komisija*, C-237/98 P, EU:C:2000:321, 51 punktą).

40 Šiuo klausimu iš skundžiamo sprendimo 120 punkto matyti, kad nagrinėdamas *Roca* pareiškimų, padarytų teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, įrodomąją galią Bendrasis Teismas vadovavosi tik ginčijamo sprendimo 586 konstatuojamąja dalimi, kurioje apibendrintas *Roca* atsakymas į 2007 m. kovo 26 d. pranešimą apie kaltinimus. Remdamasis ta konstatuojamąja dalimi Bendrasis Teismas padarė išvadą, jog siekdama įrodyti, kad per 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimą buvo suderintos minimalios kainos, Komisija negali, nesant minėtus pareiškimus patvirtinančių įrodymų, remtis tais pareiškimais.

41 Bendrasis Teismas negalėjo nesuteikti *Roca* pareiškimams, padarytiems teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, jokios įrodomosios galios, remdamasis tik minėta 586 konstatuojamąja dalimi, kurioje apibendrintas kitas dokumentas, ir nenagrinėdamas ginčijamo sprendimo 556 konstatuojamosios dalies, kuri susijusi su šiais pareiškimais, ir net jų turinio.

42 Taip Bendrasis Teismas pažeidė pareigą motyvuoti ir įrodymų vertinimo taisykles.

43 Be to, reikia konstatuoti, jog Komisijos argumentas, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 120 punkte konstatavo, kad pareiškimas, padarytas teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, negali būti patvirtinti kito pareiškimo, nėra nepagrįstas.

44 Iš tiesų patvirtinimo samprata reiškia, kad vieną įrodymą gali sustiprinti kitas įrodymas. Sąjungos teisinėje sistemoje nėra taisyklės, pagal kurią būtų draudžiama, kad patvirtinantis įrodymas būtų tokio paties pobūdžio kaip patvirtinamas įrodymas, t. y. kad pareiškimas, padarytas teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, patvirtintų kitą pareiškimą.

45 Taigi skundžiamo sprendimo 120 punkte nusprendęs, kad Komisija turėjo pateikti papildomų įrodymų, nes pareiškimas, padarytas teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, negali patvirtinti kito pareiškimo, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą.

46 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, nesant reikalo spręsti dėl kitų Komisijos argumentų, pateiktų grindžiant apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antrą dalį, kad ši dalis yra pagrįsta.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo trečios dalies

– Šalių argumentai

47 Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo trečioje dalyje Komisija tvirtina, kad Bendrasis Teismas, nesilaikydamas nusistovėjusios teismo praktikos, pernelyg siaurai aiškino įrodymų patvirtinimo reikalavimą, kiek tai susiję su lentele dėl 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimo. Komisijos teigimu, skundžiamo sprendimo 119 punkte reikalaudamas, kad pateikiant pačią tą lentelę būtų įrodytas nagrinėjimo pažeidimo egzistavimas, neatsižvelgiant į kitus įrodymus ir papildomus paaiškinimus, be kita ko, nurodytus *Ideal Standard* prašyme atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą. Be to, jis pažeidė pareigą motyvuoti, kai nenagrinėjo šiame prašyme pateiktų paaiškinimų įrodomosios galios. Komisija priduria, jog šią apeliacinio skundo pagrindo dalį sustiprina tai, kad vertinant tą patį įrodymą 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Duravit ir kt. / Komisija* (T-364/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:477) padaryta skirtinga išvada, t. y. patvirtintas minėtos lentelės įrodomasis pobūdis.

48 Ieškovių pirmojoje instancijoje teigimu, minėta apeliacinio skundo pagrindo dalis yra nepriimtina, nes Komisija prašo, kad Teisingumo Teismas peržiūrėtų Bendrojo Teismo atliktą faktinių aplinkybių ir įrodymų priimtinumo vertinimą. Bet kuriuo atveju ieškovės mano, kad Bendrasis Teismas teisingai išnagrinėjo lentelę, susijusią su 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimu. Jos pritaria Bendrojo Teismo nuomonei, jog Komisija nepateikė jokio paaiškinimo, kuris galėtų pagrįsti išvadą, kad šio susitikimo tikslas buvo antikonkurencinės diskusijos.

– Teisingumo Teismo vertinimas

49 Kaip nurodyta šio sprendimo 27 punkte, tai, ar Bendrasis Teismas laikėsi įrodinėjimo naštą ir įrodymų pateikimą reglamentuojančių taisyklių, kai nagrinėjo įrodymus, kuriuos Komisija pateikė grįsdama Sąjungos konkurencijos teisės normų pažeidimo egzistavimą, yra teisės klausimas, kuris gali būti keliamas paduodant apeliacinį skundą. Remiantis tuo darytina išvada, kad, priešingai, nei tvirtina ieškovės pirmojoje instancijoje, apeliacinio skundo pirmojo pagrindo trečia dalis yra priimtina.

50 Dėl pagrįstumo pažymėtina, kad neginčijama: kadangi draudimas dalyvauti vykdant antikonkurencinius veiksmus ir sudarant antikonkurencinius susitarimus bei sankcijos, kurios gali būti skirtos pažeidėjams, visuotinai žinomi, įprasta, kad šiuos veiksmus ir susitarimus apimanti veikla vykdoma paslapčia, susitikimai vyksta slaptai (dažniausiai trečiojoje valstybėje) ir parengiama kuo mažiau su tuo susijusių dokumentų. Net jeigu Komisija ir randa dokumentų, aiškiai rodančių neteisėtą ūkio subjektų ryšį, pavyzdžiui, susitikimų protokolų, jie paprastai yra tik fragmentiški ir pavieniai, todėl tam tikras aplinkybes dažnai reikia nustatyti naudojant dedukcijos metodą (žr. 2004 m. sausio 7 d. Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. / Komisija*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, EU:C:2004:6, 55 ir 56 punktus).

51 Daugeliu atvejų tai, ar egzistuoja antikonkurencinių veiksmų ar susitarimų, turi būti nustatoma remiantis tam tikrais sutapimais ir nuorodomis, kurie, nagrinėjami kartu ir nesant kito logiško paaiškinimo, gali būti konkurencijos taisyklių pažeidimo įrodymas (žr. 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Total Marketing Services / Komisija*, C-634/13 P, EU:C:2015:614, 26 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

52 Be to, primintina, jog tam, kad būtų konstatuotas SESV 101 straipsnio 1 dalies pažeidimas, reikia, kad Komisija pateiktų rimtų, tikslių ir nuoseklių įrodymų. Tačiau ne kiekvienas Komisijos pateiktas įrodymas būtinai turi atitikti šiuos kriterijus kiekvieno pažeidimo epizodo atveju. Pakanka, kad šį reikalavimą atitiktų visi bendrai vertinami požymiai, kuriais remiasi ši institucija (šiuo klausimu žr. 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *Knauf Gips / Komisija*, C-407/08 P, EU:C:2010:389, 47 punktą).

53 Šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 119 punkte Bendrasis Teismas konstatavo: kadangi *Ideal Standard* prie prašymo atleisti nuo baudos arba ją sumažinti pridėta lentelė yra be datos, toje lentelėje nėra jokios informacijos, kuri ją sietų su 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimu, taip pat joje nėra nurodyta nei konkurentų pavadinimų, nei minimalių ar maksimalių kainų, kurias šie konkurentai turėtų taikyti, ji negali patvirtinti kainų nustatymo per šį susitikimą.

54 Reikia konstatuoti, jog šitaip Bendrasis Teismas tai lentelei taikė tokius reikalavimus, kad, jeigu jie būtų įvykdyti, ji viena būtų buvusi pakankamas įrodymas nustatytoms kainoms įrodyti.

55 Vis dėlto Komisija minėtą lentelę nurodė tik kaip patvirtinantį įrodymą. Reikalaudamas, kad toks įrodymas apimtų visus duomenis, kurių pakaktų nustatytoms kainoms per 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimą įrodyti, Bendrasis Teismas nenagrinėjo, ar bendrai vertinami įrodymai gali vienas kitą sustiprinti, ir nepaisė šio sprendimo 50–52 punktuose nurodytos teismo praktikos (šiuo klausimu žr. 2007 m. sausio 25 d. Sprendimo *Salzgitter Mannesmann / Komisija*, C-411/04 P, EU:C:2007:54, 44–48 punktus).

56 Taigi, nesant reikalo spręsti dėl kitų argumentų, Komisijos nurodytų grindžiant apeliacinio skundo pirmojo pagrindo trečią dalį, konstatuotina, kad ši apeliacinio skundo pagrindo dalis yra pagrįsta.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo ketvirtos dalies

– Šalių argumentai

57 Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo ketvirtoje dalyje Komisija tvirtina, kad Bendrasis Teismas pažeidė pareigą motyvuoti skundžiamą sprendimą, nes nenagrinėjo kai kurių ginčijamame sprendime nurodytų įrodymų, patvirtinančių *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimus, be kita ko, Bendrojo Teismo bylos medžiagoje esančių mėnesinių lentelių, kuriose pateikti konfidencialūs pardavimų, nurodytų ginčijamo sprendimo 572–574 konstatuojamosiose dalyse, duomenys, taip pat Laligné pareiškimo. Komisijos teigimu, tie įrodymai bent jau parodo patvirtinimo vertę, nes jais įrodoma, kad 2004 m. buvo antikonkurencinių kontaktų, ir taip sustiprinamas *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimų patikimumas.

58 Ieškovės pirmojoje instancijoje tvirtina, kad apeliacinio skundo pirmojo pagrindo ketvirta dalis nepriimtina, nes šioje dalyje Komisija ginčija Bendrojo Teismo atliktą faktinių aplinkybių vertinimą. Be to, jos pažymi, jog Bendrajame Teisme nurodė Laligné pareiškimą tik siekdamos įrodyti *Ideal Standard* prašymų atleisti nuo baudos arba ją sumažinti nenuoseklumą ir tas pareiškimas bet kuriuo atveju neturi reikšmės priimant sprendimą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

59 Visų pirma dėl šio sprendimo 49 punkte nurodytų priežasčių reikia atmesti ieškovių pirmojoje instancijoje pateiktą nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą.

60 Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo ketvirtos dalies pagrįstumo vertinimo reikia priminti, kad pagal šio sprendimo 39 punkte nurodytą teismo praktiką iš Bendrojo Teismo, jeigu jis paiso pareigos laikytis bendrųjų principų ir procesinių taisyklių dėl įrodinėjimo naštos ir įrodymų teikimo, taip pat jų neiškraipyti, negali būti reikalaujama aiškiai motyvuoti savo vertinimus dėl kiekvieno jam pateikto įrodymo, be kita ko, kai jis mano, kad jie nėra svarbūs ar reikšmingi sprendžiant bylą.

61 Be to, procesinių dokumentų įrodomosios galios klausimas priklauso nuo nepriklausomo faktinių aplinkybių vertinimo, kurį turi atlikti Bendrasis Teismas ir kurio Teisingumo Teismas negali tikrinti apeliacine tvarka, išskyrus atvejį, kai Bendrajam Teismui pateikti įrodymai iškraipyti arba kai iš bylos medžiagoje esančių dokumentų matyti šio teismo išvadų esminiai netikslumai (žr. 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *Dole Food ir Dole Fresh Fruit Europe / Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 58 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

62 Šiuo atveju skundžiamo sprendimo 110–121 punktuose Bendrasis Teismas nagrinėjo, ar Komisija įrodė, kad *Allia* ir *Produits Céramiques de Touraine SA* dalyvavo diskusijose dėl žemos klasės prekių minimalių kainų derinimo per 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimą.

63 Atsiliepimo į ieškinį 90 punkte Komisija pažymėjo, kad Laligné pareiškimas susijęs su veiksmais kitoje profesinėje asociacijoje nei AFICS. Šiame apeliaciniame skunde Komisija neteigia Bendrajame Teisme tvirtinusi, kad į šį įrodymą turi būti atsižvelgta kaip į galintį patvirtinti *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimus dėl 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimo. Tokiomis aplinkybėmis Bendrojo Teismo negalima kaltinti, kad nevertino minėto įrodymo, kai nagrinėjo per tą susitikimą vykusias diskusijas.

64 Priešingai, Bendrasis Teismas, kuris skundžiamo sprendimo 117–120 punktuose konstatavo, kad *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimų nepatvirtina joks įrodymas, todėl šie pareiškimai nėra pakankamas minėtų diskusijų antikonkurencinio pobūdžio įrodymas, padarė klaidą, kai nenagrinėjo, ar ginčijamo sprendimo 572–574 punktuose nurodytos ir bylos medžiagoje pateiktos lentelės galėjo, kaip atsiliepimo į ieškinį 97 ir 99 punktuose aiškiai tvirtino Komisija, patvirtinti minėtus pareiškimus.

65 Taigi apeliacinio skundo pirmojo pagrindo ketvirta dalis yra pagrįsta, kiek joje Bendrasis Teismas kaltinamas nenagrinėjęs minėtų lentelių įrodomosios galios.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo penktos dalies

– Šalių argumentai

66 Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo penktoje dalyje Komisija teigia, kad Bendrasis Teismas, nenagrinėjęs tam tikrų įrodymų ir taikęs pernelyg griežtus įrodinėjimo reikalavimus įrodymams, kuriuos faktiškai išnagrinėjo, neįvertino šių įrodymų bendrai, kaip reikalaujama pagal nusistovėjusią teismo praktiką.

67 Ieškovių pirmojoje instancijoje teigimu, viena vertus, apeliacinio skundo pirmojo pagrindo penkta dalis yra nepriimtina, nes joje Komisija ginčija Bendrojo Teismo atliktą faktinių aplinkybių vertinimą. Kita vertus, tai, kad neišnagrinėtas kiekvienas įrodymas, ypač nereikšmingi įrodymai, nereiškia, jog Bendrasis Teismas neatliko bendro vertinimo.

– Teisingumo Teismo vertinimas

68 Viena vertus, dėl šio sprendimo 49 punkte nurodytų priežasčių reikia atmesti ieškovių pirmojoje instancijoje pateiktą nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą.

69 Kita vertus, atsižvelgiant į šio sprendimo 43–45, 49–56, 64 ir 65 punktus, iš kurių matyti, kad Bendrasis Teismas pažeidė įrodinėjimo taisykles, nenagrinėjo kai kurių bylos medžiagoje esančių dokumentų įrodomosios galios ir netikrino, ar bendrai vertinami įrodymai gali vienas kitą sustiprinti, reikia konstatuoti, kad apeliacinio skundo pirmojo pagrindo penkta dalis yra pagrįsta.

70 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad apeliacinio skundo pirmasis pagrindas turi būti pripažintas iš dalies pagrįstu.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo

– Šalių argumentai

71 Nurodydama apeliacinio skundo antrąjį pagrindą Komisija kaltina Bendrąjį Teismą padarius prieštaringas išvadas ir pateikus prieštaringus motyvus, viena vertus, skundžiamame sprendime ir, kita vertus, 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Roca / Komisija* (T-412/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:444, 198 ir 239 punktai), 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Villeroy & Boch Austria ir kt. / Komisija* (T-373/10, T-374/10, T-382/10 ir T-402/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:455, 289 ir 290 punktai) ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Duravit ir kt. / Komisija* (T-364/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:477, 324 punktas).

72 Nors remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika Bendrojo Teismo pareiga nurodyti savo sprendimų motyvus iš principo negali būti išplėsta taip, kad jis būtų įpareigotas pagrįsti byloje priimtą sprendimą, atsižvelgdamas į kitoje byloje, kurią išnagrinėjo, priimtą sprendimą, net jeigu jis susijęs su tuo pačiu Komisijos sprendimu, Komisija mano, kad šios bylos aplinkybės išimties tvarka pateisina skundžiamo sprendimo panaikinimą. Iš tiesų Komisija teigia, kad keturios panašios bylos susijusios su tuo pačiu Komisijos sprendimu, tomis pačiomis to sprendimo konstatuojamosiomis dalimis ir tais pačiais įrodymais. Komisijos nuomone, minėtos bylos galėjo būtų sujungtos, kad Bendrasis Teismas

priimtų bendrą sprendimą. Tokiomis aplinkybėmis, Komisijos teigimu, nesant priežasčių tai daryti, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai iš dalies panaikino ginčijamą sprendimą tik tiek, kiek jis susijęs su viena iš ieškovių pirmojoje instancijoje.

73 Ieškovės pirmojoje instancijoje teigia, jog Komisijos apeliacinio skundo antrasis pagrindas yra pernelyg bendras ir netikslus, kad būtų priimtinas. Bet kuriuo atveju skundžiamas sprendimas nėra nenuoseklus. Be to, jeigu būtų pritarta Komisijos argumentams, jos būtų pripažintos kaltomis remiantis įrodymais, kurie yra nepriimti ir nebuvo aptartų įrodymų viseto dalis, taip pažeidžiant teisę į gynybą ir ypač teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

74 Atsižvelgiant į tai, kas konstatuota šio sprendimo 41 ir 42 punktuose, kad iš esmės Bendrasis Teismas negalėjo nesuteikti *Roca* pareiškimams, padarytiems teikiant prašymą atleisti nuo baudos arba ją sumažinti, jokios įrodomosios galios, remdamasis tik ginčijamo sprendimo 586 konstatuojamąja dalimi, nėra reikalo priimti sprendimo dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo, iš esmės grindžiamo skundžiamo sprendimo ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Roca / Komisija* (T-412/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:444), 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Villeroy & Boch Austria ir kt. / Komisija* (T-373/10, T-374/10, T-382/10 ir T-402/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:455) ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Duravit ir kt. / Komisija* (T-364/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:477) motyvų prieštaringumu, nes skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas nekonstatavo, kad šie pareiškimai galėjo patvirtinti *Ideal Standard* pareiškimus ir taip įrodyti *Allia* ir *Produits Céramiques de Touraine* dalyvavimą diskusijose dėl kainų per 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimą.

75 Kadangi apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra, trečia, ketvirta ir penkta dalys visiškai arba iš dalies pripažintos pagrįstomis, reikia panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 ir 2 punktus, nes, pirma, Bendrasis Teismas iš dalies panaikino ginčijamą sprendimą, nevisiškai jį išnagrinėjęs, antra, jis padarė išvadą, kad patvirtinantis įrodymas negali patvirtinti nustatytų kainų per 2004 m. vasario 25 d. AFICS susitikimą, trečia, nenagrinėjo kai kurių ginčijamame sprendime nurodytų ir bylos medžiagoje esančių įrodymų įrodomosios galios ir, ketvirta, netikrino, ar bendrai vertinami įrodymai gali vienas kitą sustiprinti. Likusi apeliacinio skundo dalis atmestina.

Dėl priešpriešinio apeliacinio skundo

76 Grįsdamos priešpriešinį apeliacinį skundą ieškovės pirmojoje instancijoje nurodo du pagrindus, susijusius su skundžiamo sprendimo 284–291 punktais.

Dėl priešpriešinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo

Dėl priešpriešinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmos dalies

– Šalių argumentai

77 Ieškovės pirmojoje instancijoje tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai neteisingai taikė teisinę tvarką dėl ieškinio pagrindų ir argumentų priimtinumo. Be kita ko, ieškovių pirmojoje instancijoje teigimu, Bendrasis Teismas klaidingai konstatavo, kad argumentas, susijęs su 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus nepakankamumu, yra nepriimtinas.

78 Šiuo klausimu jos tvirtina, kad ieškinio pagrindo nepriimtinumas teismo praktikoje konstatuojamas labai retai ir tokia išvada turi būti daroma, tik jeigu grindžiant atitinkamą ieškinio pagrindą nenurodoma jokių argumentų. Jos pakankamai motyvavo minėtą argumentą, kad Komisija galėtų į jį atsakyti, be to, pradėti diskusijas šiuo klausimu per teismo posėdį, ir neteigti, kad jis yra pernelyg neapibrėžtas ar netikslus.

79 Be to, subsidiariai ieškovės pirmojoje instancijoje teigia, jog Bendrasis Teismas nemotyvavo savo sprendimo nenagrinėti to paties argumento, konstatuodamas, kad jis suformuluotas abstrakčiai ir nėra tikslus, kaip reikalaujama, kad būtų priimtinas.

80 Komisija savo ruožtu teigia, kad priešpriešinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis grindžiama daliniu skundžiamo sprendimo vertinimu ir klaidingu Bendrojo Teismo atlikto nepriimtinumo pripažinimo suvokimu.

81 Šiuo klausimu Komisija tvirtina, kad šis pripažinimas susijęs tik su ieškovių pirmojoje instancijoje ieškinio 158 punktu, kuriame pateikti bendri teiginiai apie 2007 m. kovo 26 d. pranešime apie kaltinimus pateiktus tvirtinimus prieš ieškoves pirmojoje instancijoje, o Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 288–290 punktuose iš esmės nagrinėjo kaltinimus, pateiktus *Pozzi Ginori* dėl jos dalyvavimo asociacijos *Michelangelo* susitikimuose Italijoje. Net jeigu nepriimtinumas apėmė su Italija susijusią ieškinio pagrindo dalį, nes Bendrasis Teismas nagrinėjo ieškinio pagrindo dėl atitinkamo pažeidimo toje valstybėje narėje esmę, toks nepriimtinumas bet kuriuo atveju neturi įtakos. Komisijos teigimu, remiantis tuo darytina išvada, kad skundžiamo sprendimo motyvai šiuo aspektu yra pakankami.

– Teisingumo Teismo vertinimas

82 Reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 286 punkte Bendrasis Teismas priminė teismo praktiką, pagal kurią abstrakčiai suformuluoti ieškinio pagrindai neatitinka Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto ir Bendrojo Teismo procedūros reglamento reikalavimų dėl priimtinumo.

83 Šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 287 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, jog ieškovių pirmojoje instancijoje argumentas, susijęs su tuo, kad Komisija tariamai nesilaikė pareigos pakankamai teisiškai išdėstyti joms teikiamus kaltinimus 2007 m. kovo 26 d. pranešime, yra nepriimtinas, nes suformuluotas abstrakčiai ir netiksliai.

84 Vis dėlto skundžiamo sprendimo 288–290 punktuose Bendrasis Teismas tikrino argumento, susijusio su tuo, kad Komisija tariamai nesilaikė pareigos pakankamai teisiškai išdėstyti 2007 m. kovo 26 d. pranešime *Pozzi Ginori* pateikiamus kaltinimus dėl jos dalyvavimo daugiaprekės asociacijos *Michelangelo* susitikimuose, pagrįstumą.

85 Pažymėtina, jog grįsdamos argumentą dėl neteisingo teisinės tvarkos dėl ieškinio pagrindų priimtinumo taikymo ieškovės pirmojoje instancijoje iš esmės siekia įrodyti, kad argumentas, kurį jos nurodė Bendrajame Teisme dėl nepakankamo Italijoje padaryto pažeidimo apibūdinimo, yra pakankamai tikslus. Vis dėlto, kaip nurodyta pirmesniame šio sprendimo punkte, Bendrasis Teismas nagrinėjo šio argumento pagrįstumą.

86 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad priešpriešinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip neveiksminga.

Dėl priešpriešinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antros dalies

– Šalių argumentai

87 Priešpriešinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antroje dalyje ieškovės pirmojoje instancijoje mano, jog Bendrasis Teismas padarė akivaizdžią teisės klaidą arba subsidiariai – iškraipė faktines aplinkybes, kai konstatavo, kad 2007 m. kovo 26 d. pranešimas apie kaltinimus yra pakankamas.

88 Jos teigia, jog vertindamas informacijos, kuri turi būti pranešime apie kaltinimus, pakankamumą, kad būtų užtikrinta teisė į gynybą, Bendrasis Teismas taikė klaidingą teisinį kriterijų. Kalbant konkrečiai, Bendrasis Teismas neteisingai konstatavo, jog pakanka nurodyti, kad per 2007 m. kovo 26 d. pranešime apie kaltinimus išvardytus susitikimus buvo vykdomi „antikonkurenciniai veiksmai“, nenurodant tokių veiksmų pobūdžio ir jokios kitos informacijos. Jeigu Bendrasis Teismas būtų vadovavęsis Teisingumo Teismo praktika, visų pirma 2009 m. liepos 9 d. Sprendimu *Archer Daniels Midland / Komisija* (C-511/06 P, EU:C:2009:433), jis būtų panaikinęs ginčijamą sprendimą, kiek šis susijęs su pažeidimu keramikos sektoriuje Italijoje, nes 2007 m. kovo 26 d. pranešime apie kaltinimus nebuvo pakankamai aiškiai nurodytos informacijos apie šią pažeidimo dalį, kad būtų užtikrinta ieškovių pirmojoje instancijoje teisė į gynybą. Ieškovių pirmojoje instancijoje teigimu, skundžiamame sprendime taikomas su priimtinu būtiniausiu pranešimo apie kaltinimus turiniu susijęs kriterijus, kuris neatitinka reikalavimų dėl suprantamo informavimo apie kaltinimus pagal 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnį.

89 Subsidiariai ieškovės pirmojoje instancijoje tvirtina, jog skundžiamo sprendimo 289 punkte padaręs išvadą, kad 2007 m. kovo 26 d. pranešimas apie kaltinimus yra pakankamas, Bendrasis Teismas bet kuriuo atveju akivaizdžiai iškraipė bylos medžiagos turinį. Beje, tokia išvada prieštarauja Bendrojo Teismo išvadai, padarytai 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449), kiek tai susiję su ta pačia to pranešimo apie kaltinimus dalimi.

90 Komisija tvirtina, kad priešpriešinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis nepriimtina, nes tai naujas pagrindas, kuris nebuvo nurodytas pirmojoje instancijoje. Be kita ko, Komisijos teigimu, ieškovės pirmojoje instancijoje Bendrajame Teisme tvirtino, kad 2007 m. kovo 26 d. pranešime apie kaltinimus nepaminėta jokios faktinės aplinkybės dėl asociacijos *Michelangelo*. Apeliacinio skundo stadijoje jos tvirtina, kad Komisijos pateikta informacija dėl antikonkurencinių veiksmų „pobūdžio“ nebuvo nurodyta tame pranešime apie kaltinimus, o tai yra naujas pagrindas.

91 Komisija tvirtina, kad bet kuriuo atveju ši priešpriešinio apeliacinio skundo pagrindo dalis nepagrįsta. Jos teigimu, užbaigus SESV 101 straipsnio 1 dalies pažeidimo procedūrą priimamas sprendimas neturi būti tiksli pranešimo apie kaltinimus, įteikto vykdant šią procedūrą, kopija, ir pareiga paisyti teisės į gynybą yra įvykdyta, jeigu tame sprendime suinteresuotieji asmenys nėra kaltinami padarę kitus pažeidimus, nei nurodytieji pateikiant kaltinimus, ir jame remiamasi tik tomis faktinėmis aplinkybėmis, dėl kurių suinteresuotieji asmenys galėjo pasiaiškinti.

92 Dėl ieškovių pirmojoje instancijoje argumento, kad vertindamas jų galimybę veiksmingai gintis Bendrasis Teismas netaikė 2009 m. liepos 9 d. Sprendime *Archer Daniels Midland / Komisija* (C-511/06 P, EU:C:2009:433) suformuluoto teisinio kriterijaus, Komisija tvirtina, jog negalima pritarti tokiam argumentui. Komisijos teigimu, minėtas sprendimas netaikytinas šioje byloje, nes ieškovės pirmojoje instancijoje ne ginčija, kad žinojo apie savo dalyvavimą susitikimuose, atitinkamų susitikimų datą ir įrodymus, o tik nurodo, kad žinojo apie „antikonkurencinių veiksmų pobūdį“; ši formuluotė labai neaiški ir iš jos nematyti, dėl ko 2007 m. kovo 26 d. pranešimas apie kaltinimus yra nepakankamas. Ši institucija pažymi, kad antikonkurenciniai veiksmai buvo aprašyti to pranešimo

256 ir 393–400 punktuose ir kad ieškovės pirmojoje instancijoje, atsakydamos į minėtą pranešimą, parodė, jog suprato antikonkurencinių veiksmų „pobūdį“, taigi tariamas 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus nepakankamumas neturėjo jokios įtakos procesui.

93 Kiek ieškovių pirmojoje instancijoje argumentas dėl EŽTK 6 straipsnio pažeidimo grindžiamas prielaida, kad 2007 m. kovo 26 d. pranešimas apie kaltinimus nebuvo pakankamas, Komisija teigia, jog nėra tokių esminių šio pranešimo apie kaltinimus ir ginčijamo sprendimo skirtumų, kad galėtų būti pažeistas minėtas straipsnis.

– Teisingumo Teismo vertinimas

94 Reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 288–291 punktuose Bendrasis Teismas nagrinėjo, ar dėl 2007 m. kovo 26 d. pranešime apie kaltinimus pateiktos informacijos apie *Pozzi Ginori* dalyvavimą asociacijos *Michelangelo* susitikimuose ieškovėms pirmojoje instancijoje buvo suteikta galimybė pasinaudoti teise į gynybą; jos Bendrajame Teisme tvirtino, kad šiame pranešime nepateikta jokios informacijos apie tariamą antikonkurencinį elgesį per asociacijos *Michelangelo* susitikimus.

95 Kalbant konkrečiau, visų pirma skundžiamo sprendimo 288 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, jog su daugiaprekės asociacijos *Michelangelo* susitikimais susijusi lentelė, pateikta 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus 277 punkte, patvirtina, kad *Pozzi Ginori* dalyvavo minėtos asociacijos susitikimuose, per kuriuos buvo vykdomi antikonkurenciniai veiksmai, ir kad tokio elgesio rašytiniai įrodymai buvo pateikti tos lentelės išnašose. Be to, skundžiamo sprendimo 289 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Komisijos pateikti paaiškinimai dėl *Pozzi Ginori* dalyvavimo daugiaprekės asociacijos *Michelangelo* susitikimuose, net jeigu jie buvo glausti, suteikė galimybę ieškovėms pirmojoje instancijoje išsamiai susipažinti su elgesiu, kuriuo kaltinama *Pozzi Ginori*. Galiausiai taip pat skundžiamo sprendimo 289 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus 277 punkte Komisija nurodė inkriminuojamų veiksmų pobūdį, jų dažnumą, tikslią atlikimo datą ir jos turimus įrodymus. Skundžiamo sprendimo 290 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad šiame pranešime apie kaltinimus pateiktos informacijos pakako, kad ieškovės pirmojoje instancijoje būtų galėjusios pasinaudoti teise į gynybą.

96 Reikia konstatuoti, jog ieškovės pirmojoje instancijoje tik pakartoja argumentus, jau pateiktus Bendrajame Teisme, ir iš tikrųjų siekia, kad Teisingumo Teismas iš naujo įvertintų 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus pobūdį. Toks argumentas turi būti atmestas kaip nepriimtinas apeliacinio skundo stadijoje (pagal analogiją žr. 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Reynolds Tobacco ir kt. / Komisija*, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 50 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

97 Kalbant apie argumento dėl EŽTK 6 straipsnio pažeidimo priimtinumą, pažymėtina, jog jis grindžiamas prielaida, kad argumentas, susijęs su 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus nepakankamumu, yra priimtinas.

98 Kadangi, viena vertus, iš šio sprendimo 96 punkto matyti, kad minėtas argumentas yra nepriimtinas ir, kita vertus, ieškovės pirmojoje instancijoje nenurodo, kaip Bendrasis Teismas pažeidė EŽTK 6 straipsnį, bet tik bendrai pakartoja, jog 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus turinys neatitinka to straipsnio reikalavimų, jos iš esmės siekia, kad Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo atliktą vertinimą dėl šio pranešimo apie kaltinimus pakankamumo pakeistų savuoju, tačiau nenurodo, kad kaip nors buvo iškraipytos faktinės aplinkybės ar įrodymai. Toks argumentas nėra priimtinas apeliacinio skundo stadijoje.

99 Taigi priešpriešinio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

100 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti priešpriešinio apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą kaip iš dalies nepriimtiną ir iš dalies neveiksmingą.

Dėl priešpriešinio apeliacinio skundo antrojo pagrindo

– Šalių argumentai

101 Nurodydamos priešpriešinio apeliacinio skundo antrąjį pagrindą ieškovės pirmojoje instancijoje tvirtina, jog Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad 2007 m. kovo 26 d. pranešimas apie kaltinimus yra pakankamas, kalbant apie pažeidimą keramikos sektoriuje Italijoje, remdamasis motyvais, kurie prieštarauja motyvams, pateiktiems panašiose bylose priimtuose sprendimuose, taip pat pakankamai nemotyvavo skundžiamo sprendimo šiuo aspektu. Jos teigia, kad 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449) atliktas šio pranešimo apie kaltinimus vertinimas, kiek tai susiję su asociacijos *Michelangelo* susitikimais, prieštarauja Bendrojo Teismo vertinimui skundžiamame sprendime. Ieškovių pirmojoje instancijoje teigimu, pranešimo apie kaltinimus apimtis turi būti vienoda visiems adresatams.

102 Bet kuriuo atveju Bendrojo Teismo išvada yra nepakankamai motyvuota, nes neįmanoma patikrinti priežasčių, dėl kurių 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus išsamumo lygio vertinimas skiriasi nuo 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449) atlikto vertinimo.

103 Komisija mano, jog tariamas 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus nepakankamumas, jeigu būtų įrodytas, iškraipytų bylos medžiagą, ir, kadangi ieškovės pirmojoje instancijoje neįrodė akivaizdaus iškraipymo, bet siekia, kad Teisingumo Teismas iš naujo išnagrinėtų skundžiamo sprendimo 288 punktą, toks argumentas yra nepriimtinas apeliacinio skundo stadijoje.

104 Be to, dėl ieškovių pirmojoje instancijoje argumento, kad esama neatitikimų tarp skundžiamo sprendimo ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449), Komisija nurodo, jog iš principo Bendrasis Teismas neturi pareigos pagrįsti vienoje byloje priimtą sprendimą, atsižvelgdamas į kitoje byloje priimtą sprendimą, net jeigu jie susiję su tuo pačiu Komisijos sprendimu.

105 Bet kuriuo atveju Komisija mano, kad abi bylos susijusios su skirtingais klausimais dėl dviejų priežasčių. Pirma, byla, kurioje priimtas 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimas *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449), buvo susijusi su klausimu, ar tylėjimas gali būti aiškinamas kaip prilygstantis antikonkurencinio elgesio pripažinimui, o ne su 2007 m. kovo 26 d. pranešimo apie kaltinimus pakankamumu. Antra, *Pozzi Ginori* netylėjo dėl kaltinimų, susijusių su asociacijos *Michelangelo* susitikimais Italijoje, o *Wabco Europe* tylėjo, ir Bendrasis Teismas turėjo aiškinti tokio tylėjimo reikšmę. Bet kuriuo atveju Komisija priduria, jog tai, kad Bendrasis Teismas 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449) galbūt padarė klaidą, nėra pagrindas tos klaidos poveikio išplėsti šiai bylai.

106 Komisijos teigimu, ieškovės pirmojoje instancijoje nenurodė jokio papildomo įrodymo, kurį būtų pateikusios, jeigu būtų buvęs nurodytas per asociacijos *Michelangelo* susitikimus atliktų „antikonkurencinių veiksmų pobūdis“. Tokiomis aplinkybėmis ieškovių pirmojoje instancijoje argumentai tėra prielaidos ir neturi pagrindo ir, jeigu būtų konstatuota teisės klaida, dėl jos neturėtų būti panaikintas ginčijamas sprendimas, kiek jis susijęs su Italijos rinka.

– Teisingumo Teismo vertinimas

107 Remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, Bendrojo Teismo pareiga nurodyti savo sprendimų motyvus iš principo negali būti išplėsta taip, kad jis būtų įpareigotas pagrįsti byloje priimtą sprendimą, atsižvelgdamas į kitoje byloje, kurią išnagrinėjo, priimtą sprendimą, net jeigu jis susijęs su tuo pačiu Komisijos sprendimu. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad jei sprendimo adresatas ketina pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, Sąjungos teismas sprendžia tik dėl su juo

susijusių sprendimo dalių. Tačiau su kitais adresatais susijusios dalys, kurios nebuvo apskųstos, nėra ginčo, kurį turi išspręsti Sąjungos teismas, dalykas, išskyrus ypatingas aplinkybes (žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 66 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

108 Taigi ieškovių pirmojoje instancijoje argumentas dėl tariamo skundžiamo sprendimo prieštaravimo 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimui *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449) turi būti atmestas.

109 Vadinasi, priešpriešinio apeliacinio skundo antrasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

110 Taigi turi būti atmestas visas priešpriešinis apeliacinis skundas.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

111 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, jei apeliacinis skundas yra pagrįstas, Teisingumo Teismas panaikina Bendrojo Teismo sprendimą. Jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Bendrajam Teismui.

112 Kadangi, be kita ko, Bendrasis Teismas išsamiai neišnagrinėjo įrodymų, sprendimas šioje stadijoje negali būti priimtas.

113 Taigi bylą reikia grąžinti Bendrajam Teismui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

114 Kadangi byla grąžintina Bendrajam Teismui, reikia atidėti su šiuo apeliaciniu procesu susijusių bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo** *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* **(T-379/10 ir T-381/10, EU:T:2013:457) rezoliucinės dalies 1 ir 2 punktus.**

2. **Atmesti likusią apeliacinio skundo dalį.**

3. **Atmesti priešpriešinį apeliacinį skundą.**

4. **Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui, kiek ji susijusi su šiuo sprendimu panaikinama 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo** *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* **(T-379/10 ir T-381/10, EU:T:2013:457) dalimi.**

5. **Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.**

Parašai.